

УДК 378.015.311.013:159.9-057.86

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Вінтюк Ю.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

У статті наведена інформація про розробку системи принципів для формування професійної компетентності майбутніх психологів у вітчизняних ВНЗ у сучасних умовах. Здійснений огляд наукових публікацій за темою дослідження; встановлені особливості застосування принципів організації навчально-виховного процесу у вищій школі. З'ясовані раціональні засади побудови системи принципів формування професійної компетентності майбутніх практичних психологів. Скомпонована система принципів для формування професійної компетентності професійних психологів. Зроблені висновки з проведеної роботи й накреслені перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Ключові слова: вища освіта, система педагогічних принципів, формування професійної компетентності, підготовка майбутніх фахових психологів.

Постановка проблеми. Підготовка майбутніх фахівців у сучасних умовах вимагає застосування відповідних принципів, що відповідають як вимогам світової педагогічної науки, так і запитам практики. Враховуючи завдання, що стоять сьогодні перед вітчизняною системою освіти, з огляду на необхідність її реорганізації, постає необхідність застосування відповідних базових положень, потрібних для формування професійної компетентності фахівців, які проходять підготовку у ВНЗ, майбутніх психологів зокрема. Це можна

пояснити тим, що тільки застосування адекватних основоположних принципів дозволить організувати процес підготовки студентів у відповідності до вимог сьогодення. Важливість висвітлення питань, пов'язаних з вибором принципів формування професійної компетентності майбутніх психологів зумовлює актуальність даного дослідження.

Мета роботи: запропонувати систему принципів для формування професійної компетентності майбутніх психологів у вітчизняних ВНЗ у сучасних умовах.

Завдання дослідження:

- здійснити огляд наукових публікацій за темою дослідження; з'ясувати особливості застосування принципів підготовки фахівців у вищій школі;
- з'ясувати раціональні засади побудови системи принципів формування професійної компетентності майбутніх фахових психологів;
- сформуувати систему принципів для формування професійної компетентності майбутніх фахових психологів;
- зробити висновки з проведеної роботи і намітити перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як вітчизняні, так і зарубіжні науковці у своїх працях розглядають низку питань, що стосуються принципів формування професійної компетентності майбутніх фахівців у процесі їхнього навчання у ВНЗ [1-9]; як вихідних теоретичних положень, керівних ідей і основних вимог, що слідує з встановлених наукою закономірностей та реалізуються в цілях, змісті, педагогічних технологіях, діяльності викладачів і студентів. Під принципами підготовки майбутніх фахівців розуміють загальні положення, що визначають зміст, методику та організацію процесу підготовки студентів, на їх основі створюються конкретні вихідні установки, правила, рекомендації для досягнення цілей підготовки. Незнання принципів або їх невміле застосування гальмує успішність навчання, ускладнює засвоєння знань, формування якостей особистості. Сукупність принципів дозволяє характеризувати весь навчальний процес, усі сторони діяльності як педагогів, так і тих, хто навчається [2, с. 121]. Тобто для організації процесу підготовки фахівців необхідна певна множина принципів, яка дозволить правильно організувати всі його етапи та інші компоненти.

Крім цього, педагогічні принципи, що використовуються у певному конкретному випадку, становлять систему, яка є підсистемою освітньої системи. На думку О. Ткаченко, педагогічні принципи – це складні утворення, які одночасно визначають специфіку протікання процесів навчання і виховання та є ієрархічними системами чи підсистемами, тобто елементами ширшої системи. Відповідно, педагогічні принципи доцільно досліджувати як систему вихідних педагогічних вимог, що взаємопов'язані та взаємообумовлені [9, с. 156]. Дослідниця вважає, що вихідні положення, які визначають характер діяльності учасників педагогічного процесу, керуючись структурою професійної компетентності, можна поділити на групи за певними ознаками.

Н. М. Самборська відзначає наступне: процес формування професійної компетентності фахівця відбувається з врахуванням провідних принципів професійної підготовки фахівців, серед яких, насамперед [цит. за 8, с. 98]:

- 1) принцип фундаменталізації, що передбачає єдність методологічної, загальноосвітньої, теоретичної і практично-професійної підготовки фахівців;
- 2) принцип системності як реалізація структурних зв'язків всередині системи професійної підготовки фахівців, і системи освіти загалом;
- 3) принцип науковості – як такий, що відображає відповідність змісту професійної підготовки можливостям сучасної науки;

4) принцип доступності – передбачає відповідність змісту професійної підготовки реальному рівню знань студентів.

Г. Я. Дутка обґрунтовує фундаменталізацію вищої освіти як дидактичний принцип, який у єдності з принципом професіоналізму забезпечує гарантовану якість навчання, зокрема, у сучасній вищій школі. На її думку, фундаментальність освіти є основою розвитку наукової компетентності, орієнтованої на збагачення глибинних, сутнісних підстав і зв'язків між різноманітними явищами та процесами оточуючого світу. Освіта стає фундаментальною, якщо вона орієнтована на виявлення глибинних сутнісних основ і зв'язків між різноманітними процесами у доквітлі. Вона дає наступне розуміння фундаменталізації освіти: створення такої системи та структури освіти, пріоритетом якої є не вузькопрагматичні, вузькоспеціальні знання, а методологічно важливі, довгоживучі, інваріантні знання, що сприяють цілісному сприйняттю наукової картини світу, інтелектуальному розвитку особистості й адаптації її у швидкозмінних соціально-економічних і технологічних умовах [4, с. 45-46]. Дослідниця вважає, що даний принцип забезпечує формування цілісної професійної освіти, яка наповнює системний рівень пізнання дійсності, формування істотних, стійких й інтегрованих знань, відповідного світогляду, професійної самосвідомості та компетентності.

Щодо принципів формування професійної компетентності, Л. В. Банашко зі співавторами називають наступні: гуманізму, демократизації, компетентності, педагогічної творчості, проблемності, реалізму, професійного саморозвитку, орієнтації на особистість, технологічної єдності процесу навчання та використання нових освітніх технологій, діалогізації навчання [цит. за 1, с. 352]. Вони пропонують модель педагогічної компетентності майбутнього фахівця, яка включає такі складові: професійну, професійно-правову, соціальну, психологічну, комунікативну, конфліктологічну та ін., для формування яких необхідно задіювати відповідні принципи.

Г. Я. Дутка виділяє з принципів дидактики ті, які, на її думку, актуальні у контексті фундаменталізації освіти: науковості (формування фундаментального компонента змісту освіти); оптимізації навчального процесу (фундаменталізація освіти як один із засобів її оптимізації); орієнтованості на формування єдності знань і вмінь, свідомості та поведінки (інтегративний підхід у фундаменталізації змісту освіти); розвитку ініціативи і самостійності, свідомості й активності (роль фундаментальних знань у формуванні вказаних якостей); систематичності й послідовності знань і вмінь (фундаменталізація як чинник забезпечення систематичності та послідовності отримуваних знань); творчої активності та самостійності (фундаменталізація як чинник формування творчої активності); усвідомленості та ґрунтовності знань (фундаментальні знання як стрижневі для забезпечення усвідомленості та ґрунтовності професійних знань); цілеспрямованості та мотивації (фундаментальний компонент змісту освіти як чинник мотивації навчання). Аналіз цих принципів дозволяє стверджувати, що й саму фундаменталізацію можна трактувати як принцип

освіти, у першу чергу, професійної [4, с. 47-48]. Крім цього, посилаючись на Ж. Сайгібаталова, вона констатує, що принцип фундаменталізації та професіоналізації може виступати як засіб фундаменталізації професійної освіти лише в сукупності з принципами цілісності та наочної диференціації, наступності, науковості та доступності. Як видно з наведеного, створено цілу систему педагогічних принципів, яка не лише повному організовує зміст, але й надає йому нової якості. Тобто принцип фундаменталізації виступає як системотвірний у комплексі принципів формування змісту професійної освіти.

Н. В. Грицик стверджує, що в процесі формування фахової компетентності особливе значення має принцип професійної спрямованості. При цьому під професійною спрямованістю розуміється система мотивів, які спонукають людину до виконання професійних завдань і професійного саморозвитку. Вона відзначає, що принцип професійної спрямованості передбачає формування у студентів умінь оптимально використовувати цінності, які безпосередньо пов'язані з їх навчально-професійною діяльністю. В ході конструювання навчального процесу у ВНЗ професійна спрямованість є пріоритетним принципом, який дозволяє вирішити протиріччя між теоретичним характером досліджуваних дисциплін і необхідністю практичного застосування знань у професійній діяльності [2, с. 123]. Погоджуючись із висловленими міркуваннями, ознайомлюючись також із міркуваннями інших фахівців.

Розглядаючи питання формування професійної компетентності майбутніх фахівців, М. Лехолетова виділяє, зокрема, інтерактивний принцип. Зсилаючись на М. Боритко, вона відзначає, що інтерактивна освіта – це навчання, яке вимагає взяття на себе зобов'язань з активного використання всіх наявних можливостей і застосування їх результатів у своєму щоденному мисленні та поведінці [цит. за 5, с. 263]. Даний принцип заслуговує уваги ще й через те, що відповідає вимогам компетентнісного підходу до організації навчання у ВНЗ; тобто запитає сучасної педагогічної теорії та практики.

Г. С. Дегтярьова, займаючись обґрунтуванням принципів педагогічної взаємодії у процесі професійної підготовки, дійшла висновку, що педагогічне забезпечення взаємодії педагогів і тих, хто навчається, потребує дотримання таких принципів [3, с. 10-12]: оптимального співвідношення індивідуального, особистісного та професійного розвитку; гуманізації, особистісного підходу, самоорганізації, співробітництва, духовності, громадянськості та патріотизму, створення сприятливого середовища. Вона також вважає, що не менш важливо враховувати і принципи професійного навчання, які характерні тільки для професійних навчальних закладів [3, с. 13-15]: професійної спрямованості, моделювання, професійної мобільності, модульності, психологічного забезпечення, амортизації, діалогізації. Дослідниця констатує, що вирішальним завданням професійної підготовки є ефективне забезпечення процесу взаємодіяльності педагогів з тими, хто навчається; а визначення принципів педагогічної взаємодії сприятиме вирішенню цього завдання. Це забезпечується логічною послідовністю поєд-

нання загальнопедагогічних, дидактичних, психологічних принципів педагогічної взаємодії, що впливає з необхідності врахування різних аспектів цього феномена: соціального, психологічного, педагогічного [3, с. 16]. Наведені положення видаються цілком правомірними, і разом з іншими можуть бути використані для вирішення поставлених завдань.

Посилаючись на дослідженні інших авторів, Є. М. Мисечко зі співавторами відзначають принципи єдності навчальної та дослідницької роботи і програмно-цільовий принцип [7]. Заслуговує уваги також принцип безперервності професійного зростання, покликаний задовільнити вимоги компетентнісного зростання фахівця, сприяти формуванню професійно значущих якостей особистості, закласти основи індивідуального стилю професійної діяльності. В сучасних умовах інтенсифікації технічного розвитку суспільства особливою вагою набуває принцип інформатизації навчального процесу [9, с. 161]; а також деякі інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на здійснене аналітичне дослідження проблеми, що перебуває в центрі розгляду у даній роботі, даних про систему принципів формування професійної компетентності майбутніх фахових психологів виявити не вдалося, дана обставина спонукає до проведення власного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. В результаті здійсненого аналітичного дослідження були встановлені базові раціональні положення застосування педагогічних принципів для формування професійної компетентності фахівців, які доцільно використати у власному дослідженні:

1. Відбір принципів обумовлений як загальними вимогами до організації навчально-виховного процесу у вищій школі, так і вимогами підготовки фахівців за певною спеціальністю.

2. Всі принципи перебувають у логічному взаємозв'язку, співвідпорядкованості та становлять цілісну систему.

3. Доцільна наявність головного, системоутворюючого принципу, довкола якого групуються всі інші.

4. Включені у систему педагогічні принципи повинні охоплювати всі головні компоненти взаємодії: гносеологічні, дидактичні та виховні.

5. З огляду на практичність застосування всю можливу множину принципів доцільно звести до необхідного та достатнього мінімуму.

Функціонуючи разом, система педагогічних принципів повинна забезпечити нову якість діяльності, що позначається на кінцевому результаті навчально-виховної взаємодії. Проте критерії, за якими здійснювався відбір принципів для формування професійної компетентності майбутніх психологів, вказати не вдається, з кількох причин. Передусім тому, що ці критерії були складними, часом неоднозначними, а у певних випадках їх доводилося змінювати на інші. Не дала бажаних результатів і спроба реалізації іншого підходу, де всі необхідні принципи заповнювали клітинки таблиці, в якій по вертикалі було вказано педагогічні вимоги, а по горизонталі – складові професійної компетентності майбутніх психологів. У такому випадку одні клітинки таблиці залишалися не заповненими, а в інші

важко було записати якийсь конкретний принцип, оскільки не рідко кілька з них мали схоже призначення і т.п. Тому у всіх суперечливих ситуаціях питання про вибір того чи іншого принципу вирішувалося шляхом експертних оцінок, в якості експертів були залучені кваліфіковані викладачі психологічних дисциплін.

Частково питання, що розглядається, були висвітлені в одній з попередніх публікацій [1]; зокрема, до методологічних засад концепції професійної підготовки студентів включено ряд психолого-педагогічних принципів. Такими, що передусім вимагають врахування в процесі формування професійної компетентності майбутніх фахових психологів, визнано наступні.

1. *Принцип фундаменталізації вищої освіти* передбачає спрямування на фундаментальну підготовку студентів в умовах мобільного ринку інтелектуальної праці, що врешті-решт визначає рівень їхньої конкурентоспроможності; перехід від дисциплінарно-інформаційного підходу до міждисциплінарного знання, до оволодіння методологією предмета, до інтелектуальних основ майбутньої професійної діяльності; включення високих інтелектуальних і нових інформаційних технологій; отримання фундаментально якісних результатів (А. І. Субетто) [цит. за 4, с. 48].

2. *Принцип професіоналізму* регулює співвідношення фундаментального і прикладного (професійного) у змісті цілісної професійної освіти; вказує на їх зв'язки та способи включення фундаментального змісту в початковий процес; орієнтує на одночасне формування фундаментальних і професійних знань, умінь й особистісних якостей студента, майбутнього професіонала [4, с. 48]. Відповідно, даний принцип передбачає знаходження оптимуму між широкими і вузькопрофесійними знаннями у процесі формування фахової компетентності.

3. *Принцип професійного саморозвитку* передбачає організацію навчальної і виховної роботи зі студентами таким чином, щоб спонукати їх до особистісного і професійного зростання з максимальним задіянням власних потенцій. Тобто передбачає надати студентам необхідні для цього знання, вірно намітити орієнтири, скласти програму саморозвитку, здійснити планування, організувати виконання та контроль за ходом, оцінку досягнутих результатів, здійснення корекції тощо.

4. *Принцип науковості* передбачає організацію навчально-виховного процесу у відповідності та з застосуванням здобутків сучасної науки, у різних галузях. Він передбачає формування у майбутніх фахівців наукового світогляду, наукових підходів до вирішення професійних завдань, використання належної методології при проведенні досліджень, володіння і вміння застосування адекватних методів при проведенні експериментів тощо. Тобто даний принцип передбачає організацію діяльності як викладачів, так і студентів на надійних, наукових засадах.

5. *Принцип професійної спрямованості навчальних дисциплін* передбачає вибір навчальних дисциплін для підготовки майбутніх фахівців таким чином, щоб показати значущість кожної з них у майбутній професійній діяльності. Дисципліни для підготовки фахівців за певною спеціальністю підбираються таким чином,

щоб максимально повно охопити формування всіх складових професійної компетентності. Він передбачає також інтеграцію загальноосвітніх предметів з предметами професійної підготовки.

6. *Принцип усвідомленості та ґрунтовності знань* передбачає організацію навчання таким чином, щоб студенти не лише засвоювали певну сукупність необхідних знань, а розуміли їхню сутність та процес їхнього здобуття, вміли самі планувати, організувати та проводити дослідження, необхідні для перевірки достовірності здобутих знань. Аналогічно, студенти повинні не лише засвоювати потрібні у майбутній професійній діяльності вміння та навички, але й розуміти їхнє призначення, а в разі необхідності самостійно складати відповідні алгоритми вирішення практичних завдань.

7. *Принцип цілеспрямованості та мотивованості* процесу професіоналізації майбутніх фахівців вимагає формування у студентів, що здобувають спеціальність, відповідних цілей, і організацію навчально-виховної діяльності таким чином, щоб сприяти їхньому досягненню. Він також передбачає формування відповідних мотивів навчальної та практичної діяльності, які повинні сприяти вирішенню поставлених завдань і досягненню цілей. Формуючи необхідну мотивацію, викладач має змогу керувати процесом становлення майбутніх фахівців.

8. *Принцип гуманізації освіти* зумовлений постійним взаємовпливом педагога і тих, кого він навчає, одне на одного. Це вплив викладача на поведінку, мотиви, інтереси, цілі, цінності студента з очікуваними і реальними відповідними реакціями на них. Важливими елементами даного принципу є розвиток у них позитивної установки один на одного; перехід на суб'єкт-суб'єктні стосунки, оскільки такий характер організації навчання скеровує установку викладача та студента на активний пошук готовності до взаєморозуміння, проникнення у світ переживань і почуттів (Г. П. Васянович) [цит. за 3, с. 11].

9. *Принцип духовності професіонала* ґрунтується на утвердженні в умовах духовної кризи системи загальнолюдських духовних цінностей. У процесі навчання через аналіз окремих подій чи фактів при вивченні предмета, стрийнятті інформації ті, хто навчається, повинні не якомога більше знати, а якнайбільше розуміти, відчувати, співпереживати і діяти так у відповідності з духовними цінностями. Передбачає формування фахівця, який, крім своїх професійних знань і умінь, засвоїв культуру людських взаємин, морально-духовні цінності, що дозволяє йому діяти як творчо-професійно, так і морально-культурно (В. Д. Онищенко, Е. О. Помиткін та ін.) [цит. за 3, с. 12].

10. *Принцип психологізації навчально-виховного процесу* передбачає формування у кожного студента відповідної потребово-мотиваційної сфери його навчальної діяльності, та її відповідну емоційну насиченість. Навчальна діяльність, організована та здійснювана за таким принципом, повинна спонукатися як суспільно значущими, так і особистісними мотивами, а навчальний процес повинен забезпечувати емоційну насиченість навчання. В ширшому розумінні даний принцип передбачає раціональне застосування здобутків сучасної психології для забезпечення навчально-виховного процесу.

11. *Принцип особистісного підходу* орієнтує викладача на психологічну структуру особистості, врахування при взаємодії індивідуального досвіду тих, хто навчається, їх потреб у само-реалізації, самовизнанні та самовиявленні, пошуку шляхів їхнього розвитку та реалізації особистісних можливостей з врахуванням вікових, соціально-психологічних, діяльнісних закономірностей розвитку особистості [3, с. 11]; а також передбачає відповідне ставлення до майбутнього фахівця, як до особистості.

12. *Принцип єдності соціалізації та індивідуалізації в процесі розвитку особистості* вимагає пошуку та встановлення оптимального співвідношення в розвитку різних компонентів природи людини, оскільки професійне становлення детермінується взаємодією індивідуальних і соціальних чинників. Принцип передбачає пошук певного оптимуму між двома лініями такого розвитку, виявлення шляхів його гармонізації для отримання максимальної вигоди як для індивіда, так і для суспільства.

13. *Принцип інтерактивності* передбачає використання сучасних, інтерактивних методів взаємодії викладачів зі студентами у навчально-виховному процесі. Він реалізує заміну старої і неефективної моделі взаємодії, орієнтованої на монолог викладача в ході занять, як єдиного носія достовірних знань та фахівця з пошуку шляхів вирішення наявних проблем. Відповідно, даний принцип передбачає максимальне задіяння потенціалу тих, хто здобуває знання, перетворення студентів з об'єктів навчально-виховних впливів на повноцінних учасників цього процесу.

14. *Принцип моделювання професійної діяльності в навчанні* передбачає опис еталонних вимог до діяльності фахівця: функції, які він виконуватиме на робочому місці, завдання, які він повинен вміти вирішувати: загальнопрофесійні, загальнотехнологічні та спеціальні знання, вмін-

ня та навички, які необхідні для вирішення поставлених завдань. Педагоги повинні формувати особистість, професійно пристосовану для даного виду праці, розвивати професійно значущі якості майбутніх фахівців [3, с. 13].

Хоча наведеним принципам передбачено надати перевагу, процес психолого-педагогічної взаємодії зі студентами не виключає можливості використання також інших принципів. Запропонована система відповідає як вимогам освітнього процесу, так і потребам організації підготовки майбутніх фахових психологів, і може бути використана у практичних цілях.

Проведене дослідження дає підстави зробити наступні **висновки**:

1. Здійснений огляд наукових публікацій дозволяє констатувати, що у вітчизняних і зарубіжних науковців наявні необхідні напрацювання, які дозволяють розглянути різні аспекти застосування педагогічних принципів у процесі формування професійної компетентності фахівців.

2. Враховуючи дані проведеного аналітичного дослідження та наявний досвід, можна сформулювати раціональні положення, а на їх підставі обрати потрібні компоненти, необхідні для створення системи педагогічних принципів, необхідної для формування професійної компетентності майбутніх психологів.

3. Запропонована система педагогічних принципів, призначена для формування професійної компетентності майбутніх фахових психологів відповідає всім чинним вимогам і покликана оптимізувати процес їхньої підготовки у ВНЗ та покращити його результати.

У подальшому передбачено детальніше розглянути особливості забезпечення функціонування запропонованої системи педагогічних принципів у процесі формування професійної компетентності майбутніх психологів.

Список літератури:

1. Вiнтюк Ю. В. Концепція формування професійної компетентності майбутніх психологів у ВНЗ / Ю. В. Вiнтюк // Молодий вчений. – 2017. – № 4(44). – Ч. III. – С. 351-355.
2. Грицик Н. В. Принципи формування культурологічної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови / Н. В. Грицик. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/files/image/konf%2011/doklad_11_3_2_29.pdf
3. Дегтярьова Г. С. Принципи педагогічної взаємодії у професійній підготовці / Г. С. Дегтярьова // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2012. – № 6. – С. 9-17.
4. Дутка Г. Я. Принцип фундаменталізації у професійній освіті / Г. Я. Дутка // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – № 6. – С. 45-50.
5. Лехолетова М. Принципи формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх соціальних педагогів / М. Лехолетова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/19065/1/Lekholetova_konfer_Uzhgorod_Mart_2017df
6. Марков С. Основні принципи творчої випереджальної вищої освіти / С. Марков // Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. – 2003. – Випуск 185. – С. 44-53.
7. Мисечко Є. М. Дидактичні принципи формування професійної компетентності вчителя / Є. М. Мисечко, Л. Є. Астахова, О. Є. Мисечко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/744/1/99maepkv.pdf>
8. Самборська Н. М. Соціально-комунікативна компетентність майбутніх медичних працівників у контексті системного та компетентісного підходів / Н. М. Самборська // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб.; Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – № 85. – С. 97-101.
9. Ткаченко О. Принципи формування етнопедагогічної компетентності вчителя / О. Ткаченко // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. – 2012. – Вип. 106. – С. 154-162.

Винтюк Ю.В.

Национальный университет «Львовская политехника»

ПРИНЦИПЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ПСИХОЛОГОВ

Аннотация

В статье приведена информация о разработке системы принципов для формирования профессиональной компетентности будущих психологов в отечественных ВУЗах в современных условиях. Осуществлён обзор научных публикаций по теме исследования; установлены особенности применения принципов организации учебно-воспитательного процесса в высшей школе. Выявлены рациональные принципы построения системы принципов формирования профессиональной компетентности будущих практических психологов. Составлена система принципов для формирования профессиональной компетентности профессиональных психологов. Сделаны выводы из проведенной работы. Намечены перспективы дальнейших исследований в данном направлении.

Ключевые слова: высшее образование, система педагогических принципов, формирование профессиональной компетентности, подготовка будущих профессиональных психологов.

Vintyuk Yu.V.

National University «L'viv Polytechnic»

PRINCIPLES OF THE FUTURE PSYCHOLOGISTS PROFESSIONAL COMPETENCE FORMATION

Summary

This article provides information on system design principles for the formation of professional competence of psychologists in national universities in modern conditions. A review of scientific publications on research is made; the peculiarities of application of the principles of the educational process in high school are outlined. A rational basis for building a system of the future psychologists' professional competence principles formation is found out. A system of principles for the psychologists' professional competence formation is composed. The conclusions of the work done are made. The prospects for further research in this direction are outlined.

Keywords: higher education, the system of teaching the principles of the professional competence formation, a future professional psychologists training.